

פרשת נשא

בהמשך לדברים בפרשה הקודמת, פותחת פרשת נשא בפירוט עבודותיהם של משפחות הלויים – בני גרשון, בני מררי וקהת. לאחר זאת מצווים בני ישראל לשלוח אל מחוץ למחנה חולי צרעת וכן מצווים על קורבן אשם לכפר על חטאים. בלב הפרשה מפורש מה יעשה לאישה אשר בעלה חושד כי בגדה בו: תובא האשה אל הכוהן הגדול ותשתה מים "מאוררים" (מרים) ולפי תגובת בטנה תיקבע אשמתה. לאחר זאת נקבעו דינים למבקשים להנזר מסיבות שונות, וקטע זה מסתיים במצוות ברכת הכוהנים. הפרשה מסתיימת ברשימת הקורבנות שהביאו שבטי ישראל לרגל חנוכת המזבח: בכל יום שבט אחר – בתיאור מדויק (וזהה לגמרי) מיהודה ועד נפתלי.

<p>מה משמעותה של ברכה? בני אהרון מצווים לברך אבל הפסוק האחרון מבהיר שאלוהים הוא המברך. האם בני אדם יכולים לברך? בתרבויות העמים נפוצים מנהגים בהם אנשים הנחשבים בעלי קדושה יתרה מברכים את שאר בני האדם ויש המאמינים כי בכך משפיעים הם ממש על חייהם. בתרבות היהודית נחלקים הפרשנים בין אלה המייחסים לברכה עצמה השפעה, ובין אלה הדוחים את האפשרות שבידי אדם להביא ברכה ולכן לדעתם המילים אינם אלא סמל. האם ראוי להמשיך ולברך גם היום?</p>	<p>מאז שחרב בית המקדש פסקו הקורבנות ולא נותר מכל דברי הפולחן של פרשה זו דבר. דווקא ה"ברכה המשולשת" בשולי פרק ו, שרדה בתפילות ובמנהגי ישראל עד ימינו ומכנים אותה גם: "ברכת כוהנים". פרק ו, 22 ואילך: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר. דַּבֵּר אֶל-אַהֲרֹן וְאֶל-בָּנָיו לֵאמֹר כֹּה תִבְרְכוּ אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמַר לָהֶם. בְּרַכְדָּ יְהוָה וַיִּשְׁמְרָדָ. נְאֻר יְהוָה פְּנֵיו אֶלֶיךָ וַיִּחַנְדָּ. יֵשָׁא יְהוָה פְּנֵיו אֶלֶיךָ וַיִּשֶׁם לְךָ שְׁלוֹם. וְשָׂמוּ אֶת-שְׁמֵי עַל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָנִי אֲבָרְכֶם.</p>	<p>תרבות מתחדשת</p>
<p>מה יכולה להיות המשמעות של חבילת קורבנות זהה לכל שבט? מדוע לדעתך מתבצעת החזרה המפורטת?</p>	<p>מפרק ז ואילך, מפורטים בפרשה 12 נשיאי ישראל שהגיעו עם קורבנם אל המשכן. כל אחד מהם נתן חבילת קורבנות זהה ועורכי התנ"ך טרחו לחזור על התיאור המדויק באותן מילים שנים עשר פעמים!</p>	<p>עולמם של אבותינו</p>
<p>באילו רבדים משמעות הערך שלום באה לידי ביטוי בחיים? מה לדעתך משמעות המילה שלום בברכת הכוהנים? מה עומד מנגד לערך השלום? האם ייתכנו מצבים בהם חתירה לשלום מחייבת התנהגות בניגוד לערך?</p>	<p>ברכת הכוהנים (פרק ו 26) מסתיימת במילה "שלום". השלום מופיע כערך מרכזי אצל רוב חכמי ישראל. וכבר אמר הלל הזקן: "הוי כתלמידיו של אהרון--אוהב שלום ורודף שלום" (משנה, אבות א) ורבן שמעון בן גמליאל אמר: "על שלושה דברים העולם קיים--על הדין, ועל האמת, ועל השלום". (שם), ועוד ועוד.</p>	<p>ערכים אז והיום</p>
<p>מה ההבדל בין כוהן ולוי?</p>	<p>שבט לוי – השבט הקטן ביותר. שמות ו, 16: וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי-לֵוִי לְתִלְדָּתָם גְּרָשׁוֹן וַיִּקְהַת וּמְרָרִי משה ואהרון הנם בניו של עמרם, שהוא בנו של קהת. והנה בפרשה שלנו מתייחסים אל שאר משפחות בני לוי – שאינם חלק מהשושלת של אהרון שהפכו לכוהנים בכירים. שאר בני לוי משרתים בקודש.</p>	<p>דמויות אז והיום</p>

<p>תורת הקנאות: מה היא מבטאת? מדוע לדעתך משמש הכוהן בתפקיד כה מרכזי? על רקע הידוע לך על היחס לנשים באותם ימים – האם ניתן למצוא יתרון במנהג זה של מים מאוררים? כיצד ראוי לטעמך, אם בכלל, לברר עניינים של בינו ובינה בימינו?</p>	<p>פרק ה', פסוק 11 ואילך עד סוף הפרק. כך נהגה השיטה לבירור מידת נאמנותה של אשה לבעלה כשהגבר חש קנאה וחשש שאשתו בגדה בו. בתרבויות אשור ובבל נהגו לקיים "משפט נהר" במקרים של חשד דומה ופשוט זרקו את האשה והאיש הנחשד בהתרועעות אתה לנהר. בעל האשה יכול היה להתחרט ולהציל את אשתו. "חוקי חמורבי" נכתבו ע"י חמורבי- מלך בבל בין השנים 1792 – 1750 לפנה"ס.</p>	<p>דילמות אז והיום</p>
---	--	------------------------